

et Tilsyn absolut være generende? Der ligger imidlertid forskellige pædagogiske Synspunkter til Grund, og det, som i Betænkningen gøres gældende fra Socialdemokraternes og Højres Side, kan jeg fuldt ud slutte mig til. Naar vi tage vor pekuniære Stilling nu for Tiden i Betragtning, vil det bevirke, at vi i høj Grad skulle vogte os for at skabe flere Embedsmænd. Derfor synes jeg, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (H. L. Møller) har Ret i sit Standpunkt, og skønt jeg, set fra et pædagogisk Synspunkt, maa holde paa Amtskonsulenten, vil jeg i Øjeblikket ikke stemme for, hvad Socialdemokraterne foreslaa, da der i deres Forslag er Enkelt-heder, som jeg ikke kan slutte mig til; men stemme for Ændringsforslaget om Provstiskolekonsulenten vil jeg heller ikke kunne. Jeg staar derfor i det beklagelige Tilfælde at maatte afholde mig fra at stemme. Men jeg maa fastholde, at hvis vi skulle have et virkeligt pædagogisk Tilsyn, komme vi aldrig uden om Amtsskolekonsulenten.

Det, som har særlig Betydning, er det Ændringsforslag, som Mindretallet under Nr. 5 stiller til § 9, at Undervisningen i Religion henlægges til Skoledagens første eller sidste Time, og at det overlades Forældrene selv at afgøre, hvorvidt deres Børn skulle deltage i denne Undervisning eller ikke. Det har før været for her i Tinget, nemlig i 1896, og da stemte for dette Forslag den tidligere Formand for Folke-tinget, Thomsen, den nuværende Trafikmi-nister, Medlemmerne fra Mariager, Holstebro, Herning, Give og Frøstrup, som endnu sidde i Tinget, foruden adskillige andre Venstremænd, saa det er et Standpunkt, som har en vis Venstre-Tradition i Tinget. Dette Standpunkt har man haft i England siden 1870, og man kan ikke nægte, at i England sker der et Arbejde paa det religiøse Omraade. Jo mere ens kirkelige Synspunkt bliver til personlig Kristendom, des mere vil man blive nødt til at gaa til dette Standpunkt, ikke alene af Hensyn til Lærerne, men ogsaa af Hensyn til Forældrene, for at de med Hensyn til det, der er det inderligste i deres Tilværelse, kunne blive fri for at komme under Tvang ved at skulle sende deres Børn til en bestemt Lærer, naar de ikke have Betingelser for eller Raad til at danne en Friskole. Jeg ved nok, at dette kan komme i Strid med en bestaaende Lov, nemlig Loven af 13. April 1851, som forlanger, at de Børn, som ikke skulle undervises i Folkekirkens Religion, skulle, for saa vidt

de ikke høre til et kristent Trossamfund, have Undervisning i de almindelige moral-ske og religiøse Begreber, hvorhos de Børn, der høre til et kristeligt Trossamfund, skulle erholde Kendskab om Bibelhistorien og prøves deri. Denne Lov af 1851 kan altsaa komme til at stride imod denne Bestemmelse, men her i København er der adskillige Skoler, der have det paa den Maade, og her i København er der mangfoldige Børn, der aldrig faa Skoleundervisning hverken i Religion eller Moral, og der er, saa vidt jeg ved, ikke en eneste her i København, der nogen Sinde har prøvet paa at faa denne Lov af 1851 opfyldt. Denne Lov af 1851 tror jeg heller ikke passer til de nuværende Forhold. Den er i Virkeligheden sat ud af Kraft i en stor Del af vort Folk, og den maa vige for det, som er vigtigere, de Krav, selve Livet stiller, saa jeg kan ikke andet end anbefale at stemme for dette Ændringsforslag til § 9 med Hensyn til Religionsundervisning. Det er de Hovedpunkter, hvor jeg har taget Særstandpunkt, og det vil altsaa give sig Udslag i min Afstemning.

Nørgaard: Jeg vil knytte nogle Bemærkninger til et enkelt af de Ændringsforslag, der ere stilled til det Lovforslag, vi nu behandle. I det væsentlige er jeg tilfreds med de Udtalelser, der ere fremkomne fra Udvalgets Ordfører (Jørgen Jensen); men desuagtet finder jeg, der paa enkelte Punkter kan være Grund for mig til yderligere at fastslaa min Stilling til Ændringsforslagene. I Udvalget have Forhandlingerne for en væsentlig Del drejet sig om den Stilling, den i Ændringsforslag Nr. 67 omtalte Skoledirektionskonsulent burde indtage, og det er rimeligt, at det har været saaledes, da Tanken om at bryde med det nuværende Tilsyn med Folkeskolen og gaa over til et andet egentlig begynder netop med Indførelsen af denne Skoledirektionskonsulent. Socialdemokraterne have ved Ændringsforslag Nr. 55 klart og bestemt manifesteret deres Standpunkt paa dette Omraade, og selv om man ikke er enig med dem i deres Syn paa Sagen, er det rart nok, at de saa klart og bestemt have sagt, hvad deres Mening er. Jeg tror ikke, den Ordning af Folkeskolens Tilsyn, der foreslaas gennem dette Ændringsforslag fra den Side, vil blive til Held for vor Folkeskole. Jeg tror nemlig, det ufejlbarligt vil gaa saaledes, at Befolkningens Interesse og Forstaaelse for Skolens Tarv ville stige i Forhold til den Indflydelse, man giver den